

Strategi for landdistriktsudvikling i Hedensted Kommune

Forord

Vi har i den seneste tid arbejdet med at sikre den fortsatte udvikling af landdistrikterne. I efteråret 2018 evaluerede vi på erfaringerne med og resultaterne af Borgerbudget processerne. I vinteren 2018 samlede vi repræsentanter fra de 27 lokalråd, byrådet og administrationen til en workshop med udgangspunkt i de hidtidige erfaringer med landdistriktsudvikling for at afdække fremtidens udfordringer og muligheder.

Indholdet i strategien tager udgangspunkt i de overordnede strategier, der er i Hedensted Kommune. Velfungerede lokalområderne er dermed en af forudsætningerne for at skabe øget vækst bl.a. gennem øget bosætning i lokalområderne. Også den internationale dagsorden med FN's verdensmål har været til inspiration for en arbejdsgruppe på tværs af Udvalget for Fritid & Fællesskab, Det Fælles Landdistriktsråd og administrationen, der har arbejdet videre med de forskellige inputs til et udkast til den endelige strategi.

Strategien for landdistriktsudvikling sætter altså retningen for de kommende års udvikling af landdistrikterne og rummer en række centrale emner og indsatser som Byrådet og Det Fælles Landdistriktsråd vil arbejde med. Dermed går udviklingen og initiativet begge veje. Kort sagt så vil vi samarbejde om, investere i og udvikle lokalområderne i Hedensted Kommune.

Liselotte Hillestrøm
Formand for
Udvalget for Fritid & Fællesskab

Peter Altenborg
Formand for
Det Fælles Landdistriktsråd

Alt det vi er sammen om

Lokalområderne og landsbyerne er et særligt kendetegn i Hedensted Kommune. Det er her livet i institutioner, skoler, foreninger og gode nabofællesskaber leves. Kommunen består af 31 stærke lokalsamfund med hver deres styrker og potentialer. Lokalsamfund, som også fremadrettet skal være attraktive at bo i. Både for dem der bor her og dem der flytter til.

Derfor er det centralt i landdistriktsudviklingen at:

- Det lokale og det decentrale fortsat er kendetegnende for Hedensted Kommune, hvor lokalområder og landsbyer udgør en stor del af kommunen og ses som en vigtig ressource.
- De mange og forskellige lokalområder i Hedensted Kommune skal styrkes og udvikles med udgangspunkt i lokale potentialer og ressourcer, aktive borgere samt i de tværgående samarbejdsmuligheder.
- Lokale fællesskaber og nærhed til naturen er karakteristisk for kommunens lokalområder, der hver har deres stedbundne kvaliteter.

Alt det vi har fokus på

Også i et større perspektiv er der fokus på udvikling af landdistrikterne. FN har fastsat 17 verdensmål for en mere økonomisk, social og miljømæssig bæredygtig verden. Og her er bæredygtige byer og lokalsamfund også et centralt tema.

Med verdensmål nr. 11 stilles der skarpt på *udviklingen af bæredygtige byer og lokalsamfund* bl.a. ved at sikre adgang til egnede boliger, tilgængelige og bæredygtige transportformer samt grønne og offentlige rum for alle. Natur og kulturarv skal bevares og beskyttes. Og så skal byudviklingen ske med udgangspunkt i borgernes deltagelse.

Med verdensmål nr. 17 er der fokus på *partnerskaber for handling*. Et mål, der betyder, at udviklingen af landdistrikterne udspringer af et ligeværdigt samarbejde mellem lokalområderne, kommunen og de øvrige parter, der kan bidrage til realiseringen. Det betyder, at hver part bidrager med de muligheder og ressource de har. For at skabe en verden i bedre bæredygtig balance tages der altså afsæt i de lokale fællesskaber, fordi det er lokalt, at verdensmålene kan oversættes til konkrete løsninger og indsatser.

Derfor er de centrale emner for landdistriktsudviklingen:

Attraktiv bosætning

- Det nære lokalsamfund
- Bolig og byudvikling
- Mobilitet
- Klima og bæredygtighed
- Natur og mangfoldighed

Stedbundne kvaliteter

- Lokal identitet og mangfoldighed
- Fremhæve særlige kvaliteter
- Udnytte og styrke potentialer

Tværgående samarbejder

- Den gode dialog og inddragelse
- Inspirere og lade sig inspirere
- Dele de fælles ressourcer og muligheder

Alt det vi vil arbejde for

De centrale emner er altså, *hvad* der skal være fokus på i landdistriktsudviklingen, mens de nedenstående indsatsområder er, *hvordan* der skal arbejdes med de centrale emner. For at sikre, at lokalområderne fortsat er attraktive arbejdes der ud fra at samarbejde om, investere i og udvikle lokalområderne.

Samarbejde om lokalområderne ved:

- At samarbejdet organiseres omkring lokalråd, Det Fælles Landdistriktsråd, landdistriktskoordinator og lokalkontakterne
- At styrke lokalrådene som bindeled mellem borgerne og kommunen
- At skabe klare aftaler om muligheder og ressourcer for de enkelte lokalråd
- At lokalområderne lykkedes ved at sikre kort vej fra idé til handling
- At alle lokalområder får mulighed for en lokalkontakt, der kan sikre samarbejde med de forskellige kerneområder og funktioner i Hedensted Kommune
- At landdistriktskoordinatorens funktion fortsat er væsentlig både for samarbejdet mellem kommunen og lokalråd samt på tværs af lokalråd
- At understøtte samarbejde internt i lokalområderne og på tværs af lokalområderne
- At der skabes mulighed for etablering af frivillige, tværgående samarbejder med udgangspunkt i de naturlige sammenhænge, f.eks. i et skoledistrikt
- At lokalområderne får støtte gennem facilitering under arbejdet med indgåelse af tværgående samarbejder fra både lokalkontakt og landdistriktskoordinator
- At alle lokalråd opfordres til at deltage i Min Landsby appen

Investere i lokalområderne ved

- At fastholde puljer til udvikling af enkelte lokalområder og med udgangspunkt i strategiens centrale emner
- At puljerne er nemme at søge med minimum regler og krav samt der skal være kort sagsbehandlingstid
- At der tilbydes Borgerbudget processer til de lokalområder som ønsker at deltage
- At den lokale udvikling kan ske i en overordnet ramme, hvor der naturligt er et samarbejde, f.eks. i et skoledistrikt
- At arbejde på at fjerne forfaldne bygninger således lokalområderne forskønnes
- At markedsføring af de enkelte lokalområders særlige egenskaber understøttes
- At der arbejdes med at skabe adgang til naturområder samt skabe ny natur lokalt
- At der skabes overblik over de enkelte områders ressourcer
- At afsætte ressourcer til de enkelte lokalområder til at udarbejde fremtids-/udviklingsplaner for deres område
- At arbejde for en transportinfrastruktur som tilgodeser lokalområdernes behov

Udvikle lokalområderne ved

- At Det Fælles Landdistriktsråds bestyrelse iværksætter tværgående projekter inden for de centrale emner, som kan inspirere de enkelte lokalområder til egen udvikling
- At afdække, hvordan man kan udbygge partnerskaber f.eks. "Green Team" – hvor lokale og kommunen deles om opgaver og midler til gavn for alle
- At der gennem dialog og samarbejde afdækkes projekter som kan være med til at understøtte den lokale udvikling
- At sikre administrativt samarbejde og bredere forankring om lokal udvikling på tværs af de forskellige kommunale faglige områder
- At lokalkontaktordningen bliver bindeled for processen med at udvikle samarbejde på tværs
- At der tages udgangspunkt i de stedbundne kvaliteter og fællesskaber når der skal planlægges og udvikles samt at lokalområderne inddrages i dette